

CYNGOR TREF RHUTHUN
DEDDF LLYWODRAETH LEOL 1972, ADRANNAU 137 A 145
FFURFLEN GAIS AM GYMORTH ARIANNOL

1.	Enw'r Mudiad sydd yn gwneud cais am gymorth: Cymdeithas Ddinesig Rhuthun a'r Cylch
2.	Man cyfarfod y Mudiad: Amryw o adeiladau cymunedol yn Rhuthun
3.	Nifer y mae'r Mudiad yn darparu ar eu cyfer:: Tua 100 o aelodau a'r gymuned leol ehangach
4.	A yw'r Mudiad yn gysylltiedig ag unrhyw Fudiad arall? Os ydyw, nodwch os gwelwch yn dda.N/A.....
5.	A yw'r Mudiad yn gorff elusennol neu'n Elusen Gofrestredig? Ydyw, elusen wedi ei gofrestru gyda'r Comisiwn Elusennol ar gyfer Lloegr a Chymru, Rhif Elusen Cofrestredig 702203
6.	<p>Mor fanwl ag sy'n bosibl, disgrifiwch weithgareddau cyffredinol y Mudiad gan gynnwys unrhyw wariant neu gynlluniau ar gyfer eleni neu'r flwyddyn nesaf:</p> <p>Mae Cymdeithas Ddinesig Rhuthun a'r Cylch yn sefydliad aelodaeth gwirfoddol o dros 100 o aelodau sydd gyda'r bwriad o hybu balchder dinesig, sicrhau cadwraeth a gwellhad nodweddion o ddiddordeb hanesyddol a cyhoeddus a cynnal cyfarfodydd, darlithoedd ac arddangosfeydd. Mae'r Gymdeithas hefyd yn cynnal y penwythnos Drysau Agored yn flynyddol lle mae adeiladau hanesyddol yn cael eu agor ar gyfer sylw'r cyhoedd, a gwobrwyo'r Wobr Quayle nodedig yn flynyddol.</p>
7.	Faint o arian ydych chi'n ymgeisio amdano? £1000.00
8.	<p>Nodwch sut rydych chi'n bwriadu gwario'r cyllid, os gwelwch yn dda:</p> <p>Tra mae Rhuthun wedi bod yn dref farchnad ers canrifoedd, mae gan y dref dreftadaeth diwydiannol cyfoethog wedi ei seilio ar y rheilffordd oedd yn rhedeg drwy y dref tan y 1960au cynnar (caewyd yn dilyn Adroddiad Beeching). Mae yna nodweddion yn ein atgoffa o'r Orsaf a'r llinell rheilffordd yn y dref gyda pensaerniaeth ac arteffactau o'r cyfnod yr oedd ar agor, ond hefyd atgofion trigolion lleol oedd yn fyw yn yr adeg oedd y rheilffordd yn y dref. Yn 2022, mi fydd hi yn 60 mlynedd ers i'r tren teithwyr diwethaf ddod drwy Rhuthun ar y 30ain o Ebrill 1962. Mae adeilad yr Orsaf Dren a'r siediau storio cysylltiedig a oedd wedi eu lleoli ger Cylchfan Briec y dref a'r Ganolfan Greffttau wedi eu hen ddymchwel ond mae yna un arteffact pwysig ar ol yn y dref o'r rheilffordd, a adnabyddir yn lleol fel y 'craen rheilffordd'. Mae wedi ei lleoli ar dir y Ganolfan Greffttau a bellach wedi ei gadarnhau yn eiddo Cyngor Sir Ddinbych. Fe'i ddefnyddiwyd yn wreiddiol i symud glo o'r trenau i iard y rheilffordd yn yr Orsaf Dren, ac yn atgoffhad hanfodol o dreftadaeth y dref. Mae wedi ei lleoli mewn ardal sydd yn hygyrch i'r cyhoedd unrhyw adeg a mewn ardal amlwg ar bwys y mynediad cerbydau a cherddwyr i'r Ganolfan Greffttau. Dros y degawdau mae tywydd wedi effeithio'n ddrwg ar ei strwythur a mae angen bellach rhaglen o waith adfer gan gynnwys triniaeth tywod a pheintio, a thrin y fraich bren efo deunydd amddifynnol. Mae elfen cyfalaf y prosiect yn cynnwys y gwaith hanfodol yma i'r craen rheilffordd</p>

gyda cyllid ar gyfer arbenigwr i gynghori ar y gwaith angenrheidiol. Byddai hefyd yn cynnwys rhoi panel gwybodaeth ar bwys y craen gyda gwybodaeth am hanes y rheilffordd yn Rhuthun mewn cydweithrediad efo Canolfan Grefftau Rhuthun. Mae elfen refeniw y prosiect yn cynnwys rhedeg cyfres o sesiynau treftadaeth (ar lein ac/neu mewn lleoliad) i gasglu hanes llafar y rheilffordd a'r Orsaf yn Rhuthun drwy atgofion y pobl sydd wedi bod yn byw neu wedi bod yn Rhuthun yn y gorffennol ac yn cofio y rheilffordd yn rhedeg. Byddai'r atgofion hyn yna yn cael eu casglu a'u gwneud fewn i lyfryn hanes cymunedol dwyieithiog, a fydd ar gael yn ddigidol. Byddai hefyd yn cynnwys arddangosfa hanesyddol yn nghanolfan ddinesig newydd y dref, yr Hen Lys, gyda lluniau a deunyddiau ar gael o Archifdy Cyngor Sir Ddinbych a thrigolion lleol, gyda chystadleuaeth arlunio ysgolion i ddarlunio'r craen rheilffordd. Byddwn hefyd yn cael cyfres o ddarlithoedd am hanes y rheilffordd gan haneswyr lleol drwy gydweithio efo'r gymdeithas hanes lleol, a gweithgareddau mewn ysgolion lleol, clybiau ieuenctid/cymdeithasau a cartrefi gofal, gyda chydlynnydd cyflogedig i drefnu a rheoli gweithgareddau refeniw y prosiect. Uchelgais y prosiect yw codi ymwybyddiaeth o hanes y rheilffordd yn Rhuthun a treftadaeth diwydiannol y dref, gan warchod un o'r arteffactau olaf o'r rheilffordd yn y dref ar gyfer cenedlaethau i ddod, ymgysylltu ac addysgu y gymuned leol am hanes eu tref.

Cyfanswm cost y prosiect yw £14,000. Mae'r Gymdeithas Ddinesig wedi sicrhau £10,000 eisoes mewn nawdd gan Grantiau Pymtheg Munud gan Gronfa Treftadaeth Cenedlaethol y Loteri i ariannu rhan o'r gweithgaredd uchod (mae'r cynllun grant wedi ei enwi fel hyn gan eu bod eisiau cysylltu pobl efo'r treftadaeth o fewn pymtheg munud i'w cartref) gyda rhodd hael o £2,000 gan Jones Bros Civil Engineering tuag at y prosiect. Mae perchennog y craen, Cyngor Sir Ddinbych bellach wedi cymeradwyo cais i ddarparu £1,000 tuag at y prosiect, felly y cais am nawdd hwn yw gofyn i Gyngor Tref Rhuthun i ddarparu y £1,000.00 arall tuag at y prosiect a sicrhau for yr arteffact pwysig yma yn cael ei ddiogelu ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Mae'r Gymdeithas yn ymwybodol fod y cyngor tref wedi trafod y craen aml i waith yn y gorffennol, gyda amryw o drigolion lleol wedi codi pryder am ei gyflwr yn dirywio dros amryw o flynyddoedd. Bydd yr holl deunydd marchnata yn ymwneud efo'r prosiect yn gwbl ddwyieithiog yn Gymraeg a Saesneg gyda'r Gymraeg i'w weld yn gyntaf.

Sylwer: yn ogystal â llenwi'r ffurflen gais hon dylid dychwelyd copi o gyfrifon ariannol y Mudiad am y flwyddyn flaenorol – **ni ystyrir y cais hebddo.**

Hefyd disgwylir i fudiadau y rhoir cymorth ariannol iddynt ddilyn polisi'r Cyngor o drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gydradd, gydag esboniad o sut y bwriedir gwneud hyn.

Enw'r sawl sydd yn gwneud y cais

(LLYTHRENNAU BRAS)

Llofnod ANNE ROBERTS

Rôl CADEIRYDD: CYMDEITHAS DDINESIG RHUTHUN

Cyfeiriad 27 PORTH Y DRE, RHUTHUN, SIR DDINBYCH, LL15 1LL

Dyddiad 10/01/2022

D.S. Os cewch drafferth llenwi'r ffurflen hon cysylltwch â :
Clerc y Dref, Cyngor Tref Rhuthun, Yr Hen Lys, Rhuthun, Sir Ddinbych, LL15 1AA
(☎ 01824 703797) Dylid dychwelyd y ffurflen wedi ei llenwi i'r cyfeiriad hwn ynteu
clerc@cyngortrefrhuthun.gov.uk os gwelwch yn dda.